

संस्कृतसाहित्यपरिचयः

	ग्रन्थकाराः							
	वाल्मीकिः आदिकविः	व्यासः	कालिदासः (उपमा) कविकुलगुरुः चतुर्थशतके	भारविः (अर्थगौरवम्) षष्ठशतके	माघः (शब्दानाम् सङ्ग्रहः) राजनीतिविशारदः सप्तमशतके	श्रीहर्षः (तर्क-व्याकरण- वेदान्त) द्वादशशतके	बाणः (बाणोच्छिष्टं जगत्सर्वम्) गद्यकारः	दण्डिनिः (पदलालित्यम्) गद्यकारः षष्ठमे शतके
आदिकाव्यम्	रामायणम्							
		वेदाः						
इतिहासः	रामायणम्	महाभारतम्					हर्षचरितम्	
गद्यकाव्यम्							कादम्बरी हर्षचरितम्	
कथा		महाभारतम्						अवन्तिसुन्दरी दशकुमारचरितम्
महाकाव्यानि			रघुवंशम् (१९ सर्गाः) कुमारसम्भवम् (१७ सर्गाः)	किरातार्जुनीयम्	शिशुपालवधम्	नैषधीयचरितम् (२२ सर्गाः)		
खण्डकाव्यानि (भावगीतम्)			ऋतुसंहारं, मेघदूतम्					
नाटकानि			मालविकाग्निमित्रं, विक्रमोर्वशीयम्, अभिज्ञानशाकुन्तलम्					
						खण्डनखण्डखाद्यम्		

नाट्यशास्त्रम् - एकः ग्रन्थः द्विसहस्रवर्षेभ्यः पूर्वम् भरताचार्येण कृतः

नाटके चतुर्विधाः अभिनयाः (प्रयोगाः) भवन्ति । ते आङ्गिकः वाचिकः आहार्यकः सात्त्विकः च ।

नाटकेषु प्रथमम् एकं मङ्गलपद्यं भवति - नान्दी इति तस्य नाम ।

नाटकेषु अन्ते एकः श्लोकः - अस्य श्लोकस्य भरतवाक्यम् इति नाम ।

इतिहासः 'इति ह आस' (पूर्वम् एवम् आसीत् किल) ।

काव्यम् द्विविधं - गद्यं पद्यं च

कवयित्रीः - मन्त्रद्रष्टी, गार्गी, मैत्रेयी, गङ्गादेवी, देवकुमारिका, क्षमाराव,

गद्यपद्यमयं काव्यं 'चम्पूः' इति उच्यते

खण्डकाव्यम् संस्कृतपद्यकाव्यस्य अपरः प्रभेदः

दूतकाव्यम् - खण्डकाव्यस्य अपरः प्रभेदः । इष्टं जनं प्रति दूतद्वारा सन्देशप्रेषणम् ।

दर्शनं नाम तात्त्विकचिन्तनं ।

दर्शनेषु -

वस्तूनि १. (प्रत्यक्षाणि) - भूमिः जमल्, अग्निः इत्यादीनि वस्तूनि

२. (परोक्षाणि) - जीवः, आत्मा, पुण्यं, पापम् इत्यादीनि

वस्तूनां च वस्तुस्वभावानां च विषये चिन्तनम् एव 'तत्त्वविचारः' नाम । सः एव 'दर्शनम्' इत्यपि उच्यते ।

आस्तिकदर्शनानि वेदस्य प्रामाण्यम् अङ्गीकुर्वन्ति । तानि - सांख्यं, योगं, न्यायः, वैशेषिकः, पूर्वमीमांसा, उत्तरमीमांसा ।

नास्तिकानि वेदप्रामाण्यं न अङ्गीकुर्वन्ति । तानि - बौद्ध-जैन-चार्वाकादीनि

निघण्टुः नाम यास्कस्य 'निरुक्तम्' ।

संस्कृतसाहित्यपरिचयः

Book -1 - नाटकम्

काव्यम् - १. श्रव्यम् - रघुवंशादीनि

२. दृश्यम् (रूपकम्) - शाकुन्तलादीनि

रङ्गे नटैः नटीभिः

रूपके दश भेदाः - सर्वाणि रूपकानि 'नाटकानि'

नाट्यशास्त्रम् - एकः ग्रन्थः द्विसहस्रवर्षेभ्यः पूर्वम् भरताचार्येण कृतः

दशरूपकम् एषः ग्रन्थः धनञ्जयेन कृतः । तत्र रूपकाणां परिचयं कारितवान्

नाटके चतुर्विधाः अभिनयाः (प्रयोगाः) भवन्ति ।

ते आङ्गिकः (हस्तपादनेत्रादिभिः),

वाचिकः (भाषणं),

आहार्यकः (वेषभूषणादिकम्),

सात्त्विकः (गात्रकम्पनम्, स्वेदः, इत्यादयः)

नाटकेषु प्रथमम् एकं मङ्गलपद्यं भवति - नान्दी इति तस्य नाम ।

सूत्रधारः - कथायाः सूचनां ददाति ।

अन्ते एकः श्लोकः - अस्य श्लोकस्य भरतवाक्यम् इति नाम ।

नाटकम् सङ्गीतेन युक्तम् - गीतं, वाद्यं, नृत्यं त्रयं सङ्गीतमुच्यते ।

काव्येषु नाटकम् रम्यम्

भासः, कालिदासः, शूद्रकः, हर्षः, भवभूतिः इत्यादयः प्रसिद्धाः कवयः नाटकानि रचितवन्तः ।

कालिदासः - अभिज्ञानशाकुन्तलम्

ग्रन्थकारपरिचयः

वाल्मीकि

व्यासः

Book 2 - गद्यकाव्यम्

काव्यम् द्विविधं - गद्यं पद्यं च । श्लोकमयं पद्यम् । तद्विभक्तं गद्यम् । धातुतः 'गद्यम्' इति शब्दः निष्पन्नः ।

गद्यं कवीनां निकषं वदन्ति इति उक्तम् ।

गद्यं काव्ये प्रधानतया ओजोगुणः भवेत् ।

गद्यं काव्यम् - कथा च आख्यायिका च इति द्विविधा ।

सुबन्धुः - वासवदत्ता - कथा

बाणः - कादम्बरी - कथा

बाणः - हर्षचरितम् - आख्यायिका - हर्षवर्धनस्य विषये

दण्डिनः - अवन्तसुन्दरीकथा, दशकुमारचरितम्

धनपालः - तिलकमञ्जरी

वादीभसिंहः - गद्यचिन्तामणिः

व्याकरणशास्त्रज्ञाः

पाणिनि - अष्टाध्यायी

कात्यायनः - वार्तिकानि

पतञ्जलिः - महाभाष्यकारः

भट्टोजिदीक्षितः - सिद्धान्तकौमुदी

नागेशभट्टः (नागोजिभट्ट)

Book 3 - इतिहासः 'इति ह आस' (पूर्वम् एवम् आसीत् किल) इति तस्य शब्दस्य अर्थं वर्णयन्ति ।

रामायणम् - काव्यम्

महाभारतम्

हर्षचरितम् - बाणः स्वस्य आश्रयदातुः कनोजराज्यस्य हर्षवर्धनस्य चरितं स्वकीये काव्ये वर्णितवान् ।

राजतरङ्गिणी - कल्हणः - काश्मीरराजवंशस्य सहस्रवर्षात्मकं चरितं वर्णितवान् ।

ज्योतिषशास्त्रज्ञाः

संस्कृतसाहित्यपरिचयः

- आर्यभटः - आर्यभटीयम् - २३ तमे वयसि रचितवान्
वराहमिहिर - खगोलं, ज्योतिषं, गणितं - ज्योतिषशास्त्रस्य त्रयः विभागाः - फलज्योतिषशास्त्रस्य आद्यप्रवर्तकः
पञ्चसिद्धान्तिका, लघुसंहिता, वाराहीसंहिता, बृहज्जातकम् इत्येते ग्रन्थाः एतेन रचिताः
बृहज्जातकम् 'लघुविश्वकोषः' इत्येव परिगण्यते
ब्रह्मगुप्तः - ब्रह्मस्फुटसिद्धान्तः च खण्डखाद्यकं चेति ग्रन्थद्वयं रचितवान् ।
ब्रह्मस्फुटसिद्धान्ते ग्रहणगणितम्, पाटीगणितम्, क्षेत्रगणितम् इत्यादयः विभागाः सन्त ।
भास्कराचार्यः - "लीलावती" (पाटीगणितम् - अङ्कगणितम्) ग्रन्थः रचितवान् । सः सिद्धान्तशिरोमणिः
इत्येतस्य कश्चन भागः ।
- करणकुतूहलम् ग्रन्थः - अत्र पञ्चाङ्गनिर्माणार्थम् आवश्यकाः विषयाः निरूपिताः सन्ति ।

Book 4 - संस्कृतकवयित्र्यः

ऋषिका, ब्रह्मवादिनी मन्त्रद्रष्टी, गार्गी, मैत्रेयी, विज्जिका, तिरुमलाम्बा, रामभद्राम्बा, गङ्गादेवी, देवकुमारिका, क्षमाराव,
घोषा, लोपामुद्रा

कवयित्र्यः

- विज्जिका - 'कौमुदीमहोत्सव' नामकम् ऐतिहासिकं नाटकं
तिरुमलाम्बा - वरदाम्बिकापरिणयः नाम चम्पूग्रन्थः
रामभद्राम्बा - 'रघुनाथाभ्युदय' नामकम् ऐतिहासिकं काव्यं रचितवती
गङ्गादेवी - "वीरकम्पणरायचरितम्" (मधुराजविजयम्) इति काव्यं रचितवती
देवकुमारिका - 'वैद्यनाथप्रासादप्रशस्ति' प्रशस्ति काव्यं रचितवती
क्षमाराव - १२ कृतयः मुद्रिताः सन्ति । तासु शङ्करजीवनाख्यानम्, तुकारामचरितम्, रामदासचरितम्,
स्वराज्यविजयः एतानो महाकाव्यानि । मीरालहरी तथा विरचितं खण्डकाव्यम्

Book 5 - चम्पूग्रन्थाः

- श्रव्यं काव्यं । गद्यपद्यसम्मिश्रः चम्पूः कविः दण्डी - "गद्यपद्यमयी काचित् चम्पूरित्यभिधीयते" इति ।
गद्यपद्यमयं काव्यं 'चम्पूः' इति उच्यते ।
'नलचम्पू' - एषः ग्रन्थः दशमे शतके स्थितेन त्रिविक्रमभट्टेन रचितः ।
ब्राह्मणग्रन्थेषु - ऐतरेयब्राह्मणस्य हरिश्चन्द्रोपाख्यानम् ।
मोक्षशैली - उपनिषद्ग्रन्थेषु, महाभारते, विष्णुपुराणे, भागवते, शिलालेखेषु, पञ्चतन्त्रम्, हितोपदेशः, शुकसप्तति,
कालिदासभासादीनां नाटकेषु,
पद्यकाव्ये एकस्मिन् सर्गे एकम् एव छन्दः उपयोक्तव्यम् । किन्तु चम्पूकाव्ये तथा नियमः न भवति ।
संस्कृतक्षेत्रे २८५ चम्पूकाव्यानि रचितानि सन्ति । तेषु ७४ प्रकाशिताः

चम्पूकाराः

- भोजदवः - चम्पूरामायण
अनन्तभट्टः - चम्पूभारतम्
त्रिविक्रमभट्टः - नलचम्पूः, मदालसाचम्पूः
नीलकण्ठदीक्षितः - नीलकण्ठविजयचम्पूः
वेङ्कटाध्वरिः - विश्वगुणादर्शन, हस्तिगिरिचम्पूः, लक्ष्मीसहस्रं, यादवपाण्डवीयं, सुभाषितकौस्तुभः

Book 6 - भारतीयदर्शनानि

दर्शनं नाम तात्त्विकचिन्तनं ।

दर्शनेषु -

- वस्तूनि १. (प्रत्यक्षाणि) - भूमिः जमल, अग्निः इत्यादीनि वस्तूनि
२. (परोक्षाणि) - जीवः, आत्मा, पुण्यं, पापम् इत्यादीनि

वस्तूनां च वस्तुस्वभावानां च विषये चिन्तनम् एव 'तत्त्वविचारः' नाम । सः एव 'दर्शनम्' इत्यपि उच्यते ।

दर्शनम् - तात्त्विकचिन्तनं

संस्कृतसाहित्यपरिचयः

- आस्तिकनास्तिकभेदेन द्विधा

आस्तिकदर्शनानि वेदस्य प्रामाण्यम् अङ्गीकुर्वन्ति ।

तानि - सांख्यं, योगं, न्यायः, वैशेषिकः, पूर्वमीमांसा, उत्तरमीमांसा

नास्तिकानि वेदप्रमाणाण्यं न अङ्गीकुर्वन्ति

तानि - बौद्ध-जैन-चार्वाकादीनि

चार्वाकदर्शनम् - एतत् निम्नस्तरीयं दर्शनं । चार्वाकाः भोगगादं विशेषतः पुरुषकुर्वन्ति । किन्तु अहिंसा, शान्तिप्रियता,

युद्धनेषधः इत्यादयाः बहवः अंशाः तैः अपि प्रतिपादिताः ।

जैनदर्शनम् - 'अर्हत्' शब्देन निर्दिष्टं । आर्हत्दर्शनम् इत्यपि नाम । महावीरेण रगादयः रिपवः जिताः इत्यतः सः 'जिनः' इति ख्यातः ।

ततः आगतः जैनदर्शनम् । प्रचारकाः 'तीर्थङ्कराः' । स्यात् वादः ।

सम्यग्दर्शनं, सम्यग्ज्ञानं, सम्यक्चारित्र्यं - रत्नत्रयम् । निवृत्तिमार्गोन्मुखाः स्युः

बौद्धदर्शनम् - चतस्रः प्रधानाः साखाः - वैभाषिकाः -> हीनयानसम्प्रदायः

सौत्रान्तिकाः, योगाचाराः, माध्यमिकाः -> महायानसम्प्रदायः

सून्यवादः प्रसिद्धः

धार्मिकाः अंशाः त्रिपिटके निरूपिताः

वैशेषिकदर्शनम् - प्रवर्तकः कणादः । न्यायदर्शनतः विशेषभेदः न दृश्यते ।

सप्तधा पदार्थाः । मुख्यं प्रतिपाद्यं निःश्रेयसम् (मोक्षः) । पदार्थाः निःश्रेयसाधनभूताः ।

न्यायदर्शनम् - प्रवर्तकः गौतमः । तत्र ज्ञानमीमांसायाः प्रमाणानां प्राशस्त्यम् । ज्ञानात् मुक्तिः इति प्रतिपादयति एतत् दर्शनम् ।

एतत् दर्शने 'ईश्वरः' 'अनुमोदनेन' (by pleasing) साध्यते ।

सांख्यदर्शनम् - आचार्यः कपिलः । तत्र प्रकृतिः पुरुषः चेति मूलतत्त्वद्वयम् । प्रकृतिः जडा, पुरुषः चेतनः ।

पुरुषसम्बन्धात् प्रकृतौ क्रिया । प्रकृतिपुरुषभिन्नम् ईश्वरं न अङ्गीकरोति सांख्यदर्शनम् ।

योगदर्शनम् - महर्षिणा पतञ्जलिना योगसूत्राणि रचितानि । योगदर्शनम् ईश्वरतत्त्वम् अङ्गीकरोति ।

'योगः चित्तवृत्तिनिरोधः' इति वदति योगसूत्रम् । यमनियमादयः योगस्य अष्ट अङ्गानि ।

योगस्य परमं प्रयोजनं कैवल्यम् (मोक्षः) ।

पूर्वमीमांसादर्शनम् - प्रवर्तकः जैमिनिः । मीमांसा नाम जिज्ञासा (चिन्तनम्) इति अर्थः । वेदस्य परमप्रामाण्यम् अङ्गीकरोति ।

वेदस्य पूर्वभागभूताः ब्राह्मणग्रन्थाः । उत्तरभागभूताः उपनिषदः ।

मीमांसादर्शने कर्मणः एव परमप्राधान्यम् । वेदार्थज्ञानार्थं विशेषप्राधान्यं ।

वेदः शब्दप्रमाणेन जायते । वेदस्य अपौरुषेयत्वम् एतत् दर्शनं प्रतिपादयति ।

उत्तरमीमांसादर्शनम् - उत्तरमीमांसा नाम वेदान्तः । उपनिषदाम् आधारेण अत्र चिन्तनं क्रियते । चिन्तनस्य पराकाष्ठा ।

वेदान्तदर्शने प्रस्थानत्रयम् अस्ति । ब्रह्मसूत्राणि, भगवद्गीता, उपनिषदः च 'प्रस्थानत्रय' शब्देन निर्दिश्यन्ते ।

ततः अद्वैतं, द्वैतं, विशिष्टाद्वैतम् इत्यादयः सम्प्रदायाः प्रवृत्ताः ।

भारतीयदर्शनानां विकासः -

सूत्रधाराः

गौतमः (अक्षपादः) - न्यायसूत्राणि

कणादः - वैशेषिकदर्शनम् - वैशेषिकसूत्राणि

भगवान् ईश्वरः उलूकरूपेण आगत्य उपदिष्टवान् । अतः 'औलूक्यदर्शनम्' प्रसिद्धम्

परमाणुः, द्रव्यणुकम्, त्र्यणुकम् इत्यादीनि निरूपितानि कणादेन ।

जैमिनिः मीमांसासूत्राणि

भागवतं वदति - 'व्यासः वेदं चतुर्धा विभज्य सामवेदं जैमिनिम् उपविष्टवान् ।

मीमांसाभाष्येषु शबरस्वामिभाष्यं सुप्रसिद्धम् ।

बादरायणः (वेदव्यासः) - ब्रह्मसूत्राणि बादरायणेन रचितानि

भरतः नाट्यशास्त्रम् ।

अभिनवगुप्तस्य 'अभिनवभारती' नाट्यशास्त्रस्य व्याख्यानम् ।

भरतेन ४ अलङ्काराः निरूपिताः आसन्

संस्कृतसाहित्यपरिचयः

खण्डकाव्यम् संस्कृतपद्यकाव्यस्य अपरः प्रभेदः

स्वरूपेण भावगीतम् इव । शृङ्गारः, नीतिः, भक्तिः, धर्मः, सन्देशः इत्यादयः विषयाः वर्णिताः ।

मेघदूतम्	- कालिदासः
ऋतुसंहारः	- कालिदासः
गाथासप्तशती	- हालराजः
आर्यासप्तशती	- गोवर्धनः
शृङ्गारशतकम्	- भर्तृहरिः
अमरुशतकम्	- अमरुकः
भामिनीविलासः	- जगन्नाथः

दूतकाव्यम् - खण्डकाव्यस्य अपरः प्रभेदः

इष्टं जनं प्रति दूतद्वारा सन्देशप्रेषणम्

मेघदूतम् - मेघः दूतः अस्ति ।

प्रदिद्धानि कानिचित् दूतकाव्यानि

हंससन्देश	- वेदान्तदेशिकः
पवनदूतम्	- धोयीकविः
चन्द्रदूतम्	- जम्बूकविः
घटकर्पूरः	- घटकर्पूरः

ग्रन्थकाराः

कालिदासः - वरकविः कविकुलगुरुः - उपमा कालिदासस्य

रघुवंशं, कुमारसंभवम् - महाकाव्यद्वयम्

ऋतुसंहारं, मेघदूतम् - खण्डकाव्यद्वयम्

मालविकाग्निमित्रं, विक्रमोर्वशीयम्, अभिज्ञानशाकुन्तलम् - नाटकत्रयं

भारविः (दामोदरः जन्मनाम) - भारवेः अर्थगौरवम्

किरातार्जुनीयं - महाकाव्यम्

माघः - शब्दानाम् अक्षयः सङ्ग्रहः एव तस्मिन् आसीत्

शिशुपालवधं - महाकाव्यम्

श्रीहर्षः - तर्क-व्याकरण-वेदान्तादिषु शास्त्रेषु श्रीहर्षः उद्दामपण्डितः । सर्वाणि अपि पुराणानि सं सम्यक् जानाति स्म ।

नैषधीयचरितम् - महाकाव्यम्

खण्डनखण्डखाद्यम् ग्रन्थे तार्किकमतस्य खण्डनं कृतं ।

Book - 8 नीतिकाव्यानि स्तोत्रकाव्यानि च

नीतिकाव्यानि

विषयाः - शान्तिः, वैराग्यं, सुखं, पुण्यं, पापं, धर्मः, अधर्मः

अध्यात्मचिन्तनं, परोपकारादीनां सद्गुणानां प्रशंसा, महात्मनां स्वभाववर्णनम्

कानिचित् प्रसिद्धानि नीतिकाव्यानि

चाणक्यनीतिः	- भर्तृहरिः
नीतिशतकम्	- ""
वैराग्यशतकम्	- ""
भल्लटशतकम्	- भल्लटः
शान्तिशतकम्	- बिल्हणः
शतशकोकी	- शङ्कराचार्यः
चर्पटपञ्जरिका	- ""
मोहमुद्गरः	- ""

स्तोत्रकाव्यानि - भगवन्तं स्तवनं । शतकानि, अष्टोत्तरशतनामानि, सहस्रनामादीने च स्तोत्रकाव्यस्य विभिन्नानि रूपाणि ।

कानिचित् प्रसिद्धानि स्तोत्रकाव्यानि

चण्डीशतकम्	- बाणः
------------	--------

संस्कृतसाहित्यपरिचयः

सूर्यशतकम्	- मयूरः
स्तोत्ररत्नम्	- यामुनाचार्यः
लक्ष्मीसहस्रम्	- विङ्कटाध्वरिः
वरदराजस्तवः	- अप्पय्यदीक्षितः
करुणालहरी, गङ्गालहरी, अमृतलहरी, लक्ष्मीलहरी, सुधालहरी	- जगन्नाथः
भजगोविन्दम् इत्यादीनि	- शङ्कराचार्यः
मुकुन्दमाला	- कुलशेखरः
पादुकासहस्रम्, दयाशतकम् इत्यादीनि	- वेङ्कटनाथः

कथाकाराः

- क्षेमेन्द्रः - बृहत्कथामञ्जरी
सोमदेवः - कथासरित्सागर (बृहत्कथासङ्ग्रहः)
विष्णुशर्मा - विष्णुशर्मा अमरशक्तेः त्रीन् पुत्रान् षड्भिः मासैः राजनीतिनिपुणान् कर्तुं पञ्चतन्त्रम् रचितवान् ।
पञ्चतन्त्रम् - पञ्चतन्त्रे गद्यं पद्यं चापि अस्ति ।
गद्यं कथाभागं, पद्यं नीतिं निरूपयति ।
नारायणभट्टः - हितोद्देशः । पञ्चतन्त्रस्य परिष्कृतावृत्तिः
संस्कृतभाषाबोधनं नीतिबोधनं च एतस्य लक्ष्यम् इति कविः स्वयम् उक्तवान्

Book -9 - संस्कृतकोषसाहित्यम्

- शब्दकोषाः - निघण्टवः
अमरसिंहः - अमरकोषः एतस्य वास्वविकं नाम 'नामलिङ्गानुशासनम्' इति ।
राजराधाकान्तदेवः - शब्दकल्पद्रुमः
तारानाथतर्कवाचस्पतिः - वाचस्पत्यम्

नाटककाराः

- अश्वघोषः - शारिपुत्रप्रकरणम् । अतिप्राचीन नाटकं ।
बुद्धचरितं, सौन्दरनन्दम् - महाकाव्यम्
अश्वघोषस्य कालिदासस्य च काव्येषु साम्यं दृश्यते ।
भासः - सुभाषितानि कृतानि ।
टि. गणपतिशास्त्रिवर्येण तदीयानि १३ रूपकानि (भासनाटकानि) सङ्गृह्य प्रकाशितानि
'यज्ञफल' नामकं रूपकम् प्रसिद्धम्
१४ रूपकानि
भवभूतिः - उत्तररामचरितम् प्रसिद्धं नाटकम् - उत्तरे रामचरिते भवभूतिः विशिष्यते
महावीरचरितम्, मालतीमाधवम्,
भवभूतिः बहुशास्त्रविशारदः आसीत्
शूद्रकः - मृच्छकटुकम् - चारुदत्तवसन्तसेनयोः वृत्तान्तं वर्णयति । शृङ्गारप्रधानं सूफकम् ।
भट्टनारायणः - विणीसंहारम् । संहारः = संहारणम् । समग्रं नाटकं नाटकलक्षणानुगुणम्

Book -10 - आधुनिकं संस्कृतसाहित्यम्

संस्कृतसाहित्यस्य आदिकविः वाल्मीकिः

५०-६० पत्रिकाः

गद्यकाराः

- सुबन्धुः - वासवदत्ता
बाणः - कादम्बरी
हर्षचरितम् आख्यायिका
"बाणोच्छिष्टं जगत्सर्वम्"
डण्डी - दशकुमारचरितम्
अवन्तिसुन्दरीकथा
डन्डिनः पदलालित्यम्
घनपालः - तिलकमञ्जरी । समरकेतुतिलकमञ्जर्याः प्रणयकथा वर्णिता ।
ऋषभपञ्चाशिका । प्राकृतस्तोत्रग्रन्थः